

Wielkanoc

Jastra

Obrzędów

Wigilii Wielkanocnej

nie można rozpoczynać przed zmierzchem, ani przed zachodem słońca w Wielką Sobotę.

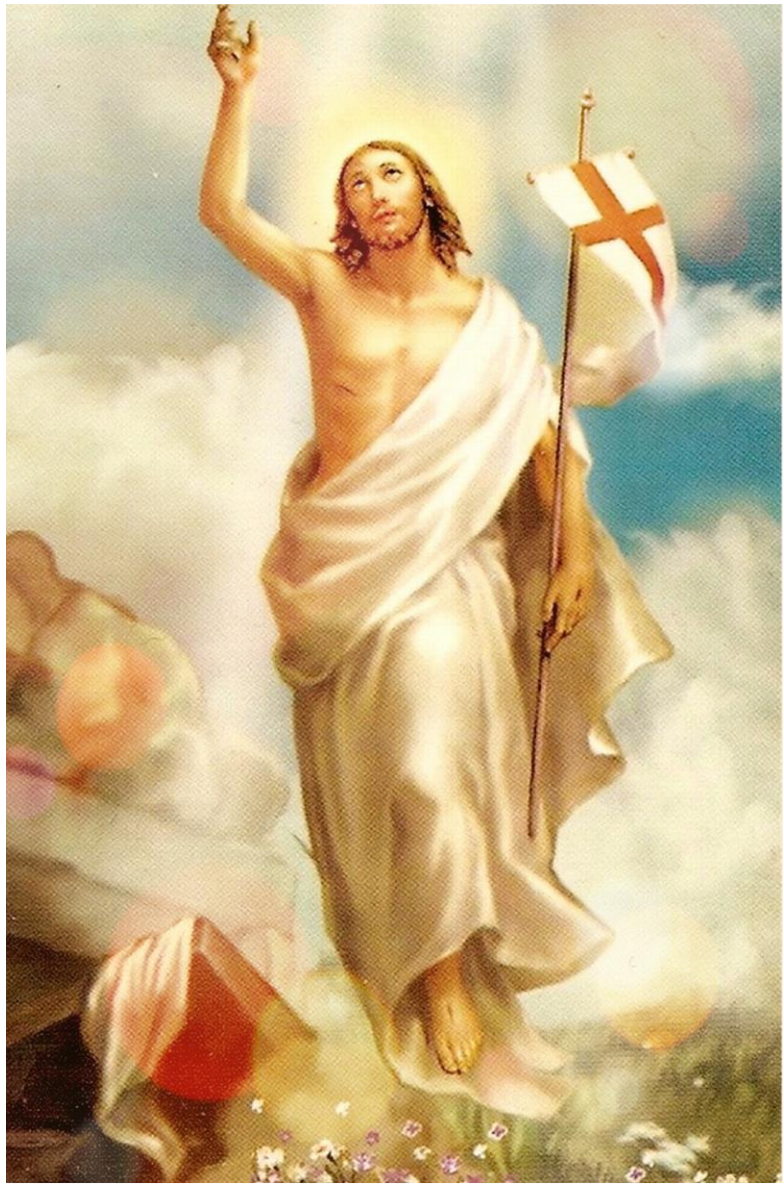
Odprawia się

je w późnych godzinach wieczornych, tak aby około północy rozpocząć

Mszę św., która jest integralnie złączona z Wigilią Paschalną i która kończy

Triduum Paschalne.

To Rezurekcja – najbardziej uroczysta msza w całym roku kościelnym.

Na pamiątkę tej osłoniętej nocą chwili we wszystkich regionach Polski obchodzi się przed świtem Jutrznie – uroczystą procesję. Dawniej mszę rezurekcyjną odprawiano również o północy. Po tym uroczystym nabożeństwie wieś obchodzili bębniarze i z wielkim hukiem oznajmiali Zmartwychwstanie. Hałas miał upamiętniać grzmoty, które prawdopodobnie towarzyszyły odsuwaniu się kamienia z grobu Chrystusa.

Dzwony Wielkanocne

Kiedy ciszę wielkopostną
Dzwon nam przerwie,
zakołysze
I zadzwoni i rozbuja,
Głosząc ludziom
„ALLELUJA”!

To te dźwięki każdy wchłania,
W święty dzionek zmartwychwstania,
Każdy słucha ich radośnie, gdy drżą echem, hen rozgłośnie.
„Alleluja”! Chryste Panie Chwała Ci za Zmartwychwstanie!

Kościelne dzwony
w Niedzielę Wielkanocną brzmią
szczególnie radośnie, oznajmiając
Zmartwychwstanie Pana Jezusa.
Według starych wierzeń potężnych
głosów dzwonów bały się
złe duchy, a ludziom z serc wyrzucały
wszelką złość, czyniąc je otwartymi,
przepełnionymi dobrocią i miłością.

Po Rezurekcji w **Niedzielę Wielkanocną** zasiadano do obfitego śniadania, które rozpoczynało się dzieleniem święconym jajkiem, ale główną potrawą była jajecznicza na słoninie, oprócz tego kiełbasy, szynka z chrzanem, galareta mięsna (zylc), żur na białej kiełbasie i ciasta.

Po śniadaniu dzieci udawały się do ogrodu albo do sadu w poszukiwaniu słodczy i drobnych upominków ukrytych w trawie, które przyniósł zajączek”.

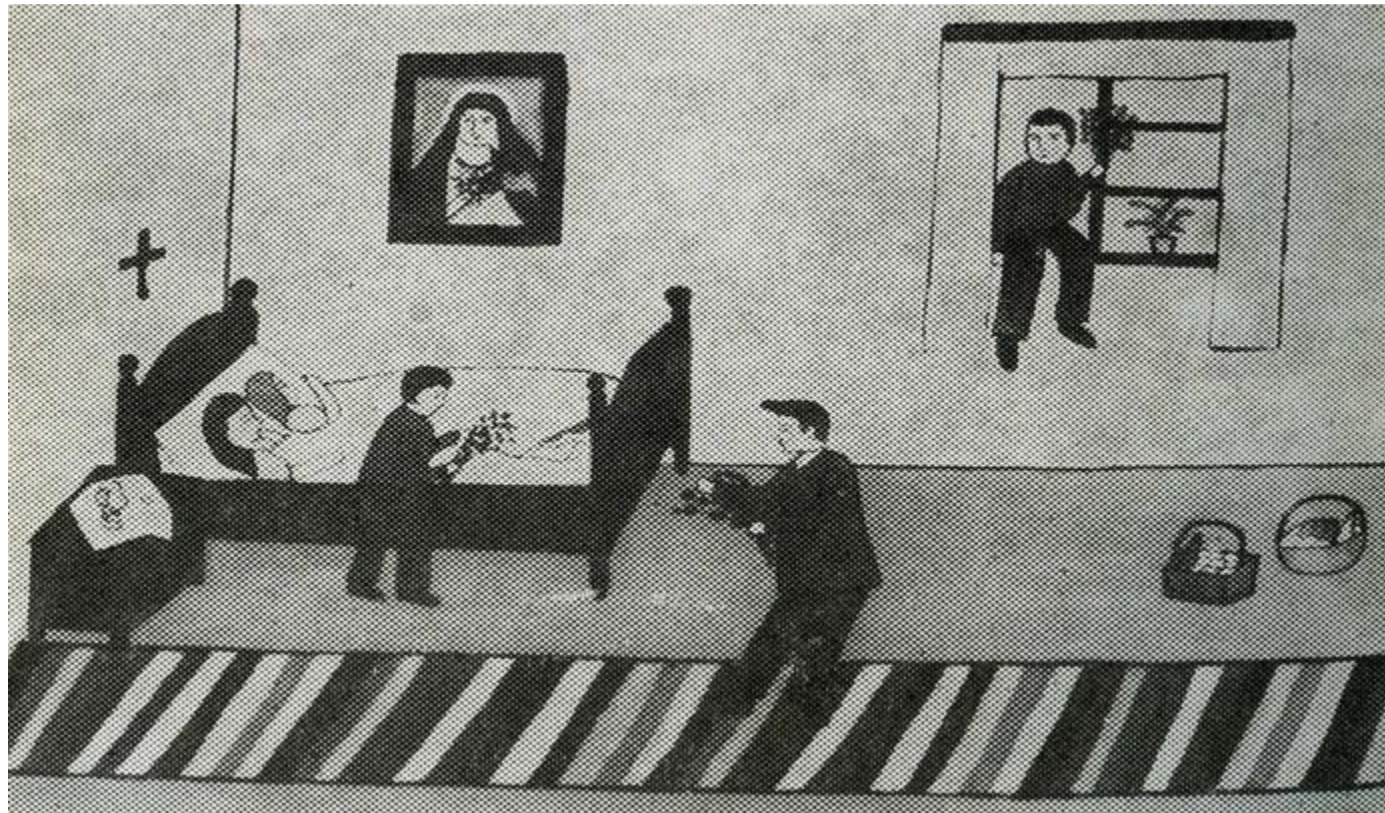

Jastrowa Niedziela
była dobrą okazją
do zrękowin
(zaręczyn), podczas
których rodzice
panny młodej
i kawalera
przy poczęstunku
i wypitku omawiali
przyszły związek,
a szczególnie posag
panny młodej.
W tym
świętecznym dniu
wyprawiano
też wesela.

Drugi dzień świąteczny to Śmigus – Dyngus. Wczesnym rankiem dziewczęta smagano witkami brzozowymi i jałowcem. W niektórych miejscowościach oblewano wodą.

Najbardziej potarganym i posiniaczonym panienkom wróżono powodzenie.

Dyngusznicy wędrowali od chałupy do chałupy
śpiewając:

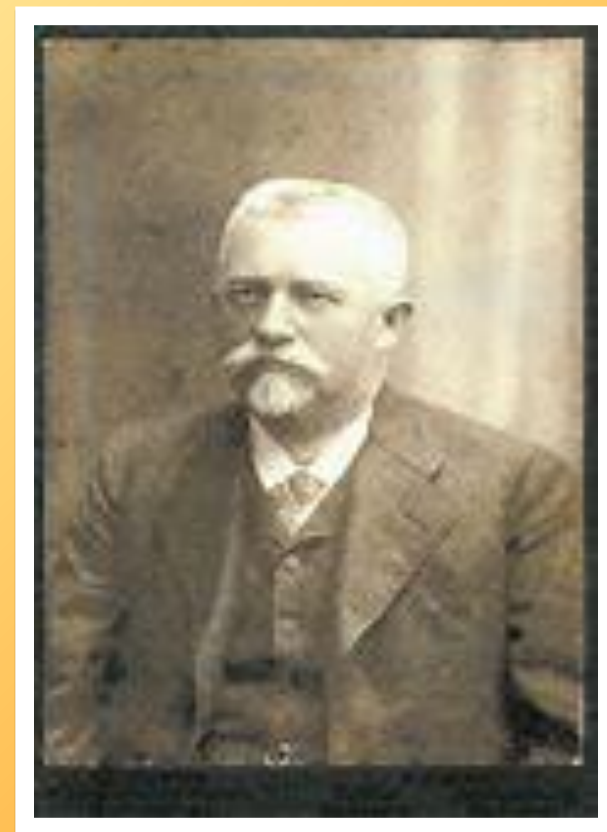
*Przyszli my tu po dyngusie, zaśpiewamy o Jezusie.
Jezus i Maryja, przyszła nas tu kompanija.
Od retaja do retaja, daj nam pani sztyry jaja,
Dyngować nie przestanim, póki jajów nie dostanim.*

Zbierali do kosza jaja, kielbasę, słoninę, placek,
czasem trochę grosza.

Dr Kazimierz Karasiewicz podczas wędrówek po Borach
takie oto zanotował rymowanki:

*Chodzimy tu po dyngusie,
Powiemy wam o Chrystusie.
W Wielki Czwartek, w Wielki Piątek
Miał Pan Jezus wielki smutek, wielkie rany,
Żeśmy wszyscy chrześcijany.
A wy Panie, dajcie po jajeczku i po parze
A gdybyście więcej dali,
byśmy więcej dziękowali.*

*Przyszlیم tu po dyngusie, opowiem wam o Jezusie,
Jezus zmartwychwstał, dyngus nam dał,
Sukieneczkę na lato, kożuszek na zimę,
Rydz pod pierzynę a wy Państwo nie dumajcie,
Jeno w torby jajka dajcie.*

Joanna Ollick – Jelińska
Joanna Wiśniewska

Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi im. ks. ppłk. J. Wryczy